

Az ügy száma: 11.K.702.964/2021.
A felperes: [REDACTED]
A felperes képviselője: Győző és Lencs Ügyvédi Iroda ([REDACTED])
Az alperes: Budapest Főváros Kormányhivatala (1 [REDACTED])
Az alperes képviselője: [REDACTED]
A per tárgya: az anyakönyvi ügyben hozott BP/D/51-2/2021 számú határozat felülvizsgálatával kapcsolatos közigazgatási jogvita

V É G Z É S

A bíróság kezdeményezi, hogy az Alkotmánybíróság mondja ki az anyakönyvi eljárásról szóló 2010. évi I. törvény 11/2021. (IV. 7.) AB határozattal alaptörvény-ellenessé nyilvánított és megsemmisített – 2020. május 29. és 2021. április 7. között hatályban volt – 101/A. § (2) bekezdése jelen eljárásra, valamint bármely bíróság előtt folyamatban lévő azonos tárgyú eljárásra vonatkozó alkalmazási tilalmát.

A bíróság a peres eljárást felfüggeszti az alkotmánybírósági eljárás befejezéséig.

A végzés ellen nincs helye fellebbezésnek.

I n d o k o l á s

I. Tényállás

- [1] A transznemű felperes 2019. március 4. napján nemének és nevének anyakönyvi megváltoztatását kérte az alperesnél pszichiátriai, pszichológusi és nőgyógyászati szakvélemények, valamint családi állapotára vonatkozó nyilatkozat alapján.
- [2] Az alperes továbbította az ügy iratait Karcag Város Anyakönyvvezetőjéhez (a továbbiakban: születést nyilvántartó anyakönyvvezető) elbírálásra, aki 2020. június 18. napján kelt PH/12971-2/2020. számú végzésével megszüntette az eljárást. A Debreceni Törvényszék azonban 2020. december 4. napján kelt 103.K.702.042/2020/11. számú ítéletével a végzést megsemmisítette és előírta, hogy a születést nyilvántartó anyakönyvvezető állapítsa meg hatásköre hiányát és az ügy iratait küldje vissza az alperesnek érdemi elbírálásra.
- [3] A megismételt eljárásban a születést nyilvántartó anyakönyvvezető 2021. január 18. napján megállapította hatásköre hiányát és megküldte az ügy iratait az alperesnek. Az alperes 2021. január 20. napján kelt BP/D/51-2/2021 számú határozatával a kérelmet elutasította. Indokolásában megállapította, hogy a csatolt egészségügyi dokumentáció alátámasztja a felperes transzneműségét, azonban az anyakönyvi eljárásról szóló 2010. évi I. törvénynek (a továbbiakban: At.) az egyes közigazgatási tárgyú törvények módosításáról, valamint ingyenes vagyonjuttatásról szóló 2020. évi XXX. törvénnyel (a továbbiakban: Módtv.) 2020. május 29. napján hatályba lépett módosítása folytán az At. 69/B. § (3) bekezdése szerint nem változtatható

ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG	
III/ 0 2 3 5 4 - 0 / 2021	
Érkezett:	2021 JÚN 08.
Példány:	1
Melléklet:	4 db
Kezelőiroda:	[Signature]

meg a születési nem. Hivatkozott a bíróság az At. 3. § x) pontjára is. Kifejtette, hogy a kifejezett tiltó szabályozás következtében nincs mód a nemváltoztatás anyakönyvi bejegyzésére. A névváltoztatási kérelmet az At. 44. § (3) bekezdése és 49. § (1) bekezdése alapján utasította el, mert a választott utónevek nem feleltek meg a felperes születési nemének.

- [4] A felperes az alperes határozata ellen benyújtott keresetében hivatkozott a 11/2021. (IV. 7.) AB határozatra, amely megsemmisítette az At. 101/A. § (2) bekezdését. Álláspontja szerint a megsemmisítés *ex nunc* hatályú, ami nem biztosít lehetőséget az alaptörvény-ellenes jogszabályi rendelkezés jelen ügyben történő figyelmen kívül hagyására. Ezért indítványozta, hogy a bíróság az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 25. §-a alapján kezdeményezzen egyedi normakontroll-eljárást az Abtv. 45. § (4) bekezdése alapján a már alaptörvény-ellenesnek minősített At. 101/A. § (2) bekezdésének a jelen ügyre vonatkozó, valamint általános alkalmazási tilalma kimondása érdekében. Indítványa megalapozásaként hivatkozott a 3132/2020. (V. 15.) AB határozatra.
- [5] Az alperes nem ellenezte az indítvány teljesítését.

II. Alkalmazandó jog

- [6] Az At. 101/A. § (2) bekezdésének 2020. május 29. és 2021. április 7. között hatályos szövege szerint *“E törvénynek a Módtv.-nyel megállapított 3. § k) és x) pontját, 44. § (3) bekezdését, 69/B. § (1) bekezdés b) pont be) alpontját és 69/B. § (3) bekezdését a Módtv. hatálybalépése előtt indult és folyamatban lévő eljárásokban, valamint a megismételt eljárásokban is alkalmazni kell.*
- [7] Az At. 69/B. §-a értelmében *“(1) A személyazonosító adatok nyilvántartása tartalmazza
b) az érintett
be) születési nemét,
(...)
(3) Az (1) bekezdés b) pont be) alpontjában meghatározott adat nem változtatható meg.”*
- [8] Az At. 3. § x) pontja szerint *“születési nem: az elsődleges nemi jelleg, illetve kromoszóma alapján meghatározott biológiai nem.”*
- [9] Az Abtv. 45. §-a értelmében *“(1) A megsemmisített jogszabály vagy jogszabályi rendelkezés az Alkotmánybíróság megsemmisítéséről szóló határozatának a hivatalos lapban való közzétételét követő napon hatályát veszti, és e naptól nem alkalmazható, a kihirdetett, de hatályba nem lépett jogszabály pedig nem lép hatályba.
(...)
(2) Ha az Alkotmánybíróság bírói kezdeményezés vagy alkotmányjogi panasz alapján semmisít meg egyedi ügyben alkalmazott jogszabályt, a megsemmisített jogszabály az Alkotmánybíróság eljárására okot adó ügyben nem alkalmazható.
(3) A jogszabály megsemmisítése – a (6) bekezdésben foglalt eset kivételével – nem érinti a határozat közzététele napján vagy azt megelőzően létrejött jogviszonyokat, és a belőlük származó jogokat és kötelezettségeket.
(4) Az Alkotmánybíróság az (1), (2) és (3) bekezdésben meghatározottaktól eltérően is meghatározhatja az Alaptörvénnyel ellentétes jogszabály hatályon kívül helyezését, illetve a megsemmisített jogszabály általános vagy egyedi ügyekben történő alkalmazhatatlanságát, ha ezt az Alaptörvény védelme, a jogbiztonság vagy az eljárást kezdeményező különösen fontos érdeke indokolja.*

(5) A jogszabály megsemmisítése nem érinti a megsemmisített jogszabályon alapuló, Alkotmánybíróság előtti eljárásban nem felülvizsgálható, vagy felül nem vizsgált bírói döntéseket, kivéve, ha az Alkotmánybíróság a megsemmisítésről szóló határozatában ettől eltérően rendelkezik.”

III. Az indítvány jogi indokolása

- [10] Az Alkotmánybíróság 2021. március 9. napján kelt 11/2021. (IV. 7.) AB határozatában megállapította, hogy az At. 101/A. § (2) bekezdése sérti az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdését, ezért azt megsemmisítette. Indokolásában kifejtette, hogy a megsemmisítés folytán nem kellett külön rendelkeznie az indítványozó Miskolci Törvényszéknek a folyamatban lévő ügyében való alkalmazás kizárására vonatkozó indítványáról.
- [11] A felperes a kérelmét a Módtv. 2020. május 29-i hatálybalépése előtt, 2019. március 4. napján nyújtotta be. Megállapítható, hogy az alperes az At. 101/A. § (2) bekezdésének átmeneti szabálya alapján alkalmazta a 2020. május 29. napján hatályba lépett At. 69/B. § (1) bekezdés b) pont be) alpontját, (3) bekezdését és a 3. § x) pontját a kérelem elutasítása során.
- [12] Tehát a bíróságnak az előtte folyamatban lévő közigazgatási perben olyan jogszabályi rendelkezés alapján kellene elbírálnia a közigazgatási határozat jogszerűségét, amelyet az Alkotmánybíróság 11/2021. (IV. 7.) határozatában alaptörvény-ellenesnek minősített és megsemmisített, de az Abtv. 45. § (2) bekezdése értelmében csak az azon normakontroll eljárásra okot adó, Miskolci Törvényszék mint indítványozó bíróság előtt folyamatban volt ügyben vált kizárttá azon rendelkezés alkalmazása.
- [13] Mivel az AB határozat indokolása nem tartalmaz olyan érvelést, amelyből arra lehetne következtetni, hogy az alaptörvény-ellenes jogszabályi rendelkezés alkalmazását csak az indítvánnyal érintett ügyben lenne szükséges kizárni, a jogbiztonság és a jelen ügy felperese, valamint bármely más bíróság előtt folyamatban lévő ugyanilyen tárgyú ügy felperese érdekének sérelmével járna a közigazgatási határozat jogszerűségének az alaptörvény-ellenesnek minősített jogszabály figyelembevételével való elbírálása. Ezért a bíróság indokoltnak látta kezdeményezni az Abtv. 25. §-a és az Abtv. 45. § (4) bekezdése alapján az At. 101/A. § (2) bekezdése jelen ügyre vonatkozó és általános alkalmazási tilalmának kimondását.
- [14] Mindezek alapján a bíróság a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 32. § alapján alkalmazandó polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 126. § (1) bekezdés b) pontja alapján a rendelkező részben foglaltak szerint határozott.
- [15] A végzés elleni fellebbezés lehetőségét a Pp. 128. § (5) bekezdése zárja ki.

Budapest, 2021. május 26.

Dr. Dudás Dóra Virág s. k.
Bíró

A kiadmány hitelül:

